

Sygn. akt VII Ua 42 /15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska (spr.)

Sędziowie: SO Grażyna Cichosz

SR del do SO Irena Grymuza

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2016 r. w Lublinie

sprawy z odwołania T. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt VII U 564/15

oddala apelację.

VII Ua 42/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 września 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie T. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 marca 2015 roku w przedmiocie wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy.

Wyrok ten zapadł na gruncie następujących ustaleń faktycznych oraz rozważań prawnych:

Wnioskodawca T. B. w dniach 9 kwietnia 1981 roku, 27 lipca 1977 roku i 7 kwietnia 1973 roku uległ wypadkom przy pracy. Doznane przez wnioskodawcę w powyższych wypadkach urazy, pozostawiły uszczerbek na jego zdrowiu. Organ rentowy ustalił rodzaj i wysokość procentową uszczerbków na zdrowiu poszkodowanego z tytułu tych wypadków i poszczególnymi decyzjami przyznał wnioskodawcy jednorazowe odszkodowanie.

Decyzją z dnia 15 maja 2013 roku znak (...) organ rentowy przyznał wnioskodawcy jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia 9 kwietnia 1981 roku za 25% uszczerbku na zdrowiu w wysokości 17600 zł (przyjmując 704 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu).

Decyzją z dnia 10 czerwca 2013 roku znak (...) organ rentowy przyznał wnioskodawcy jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia 7 kwietnia 1973 roku za 7 % uszczerbku na zdrowiu w wysokości 4928 zł (przyjmując 704 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu).

Decyzją z dnia 10 czerwca 2013 roku znak (...) organ rentowy przyznał wnioskodawcy jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia 27 lipca 1977 roku za 6 % uszczerbku na zdrowiu w wysokości 4224 zł (przyjmując 704 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu).

Wnioskodawca nie zgodził się z wyżej wskazanymi decyzjami, zakwestionował wysokość procentową ustalonych przez organ rentowy uszczerbków na zdrowiu, doznanych przez niego wskutek przedmiotowych wypadków przy pracy, składając odwołania do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie. Postępowanie w sprawie z powyższych odwołań toczyło się pod sygn. akt VII U 545/13. Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie zmienił zaskarżone decyzje i T. B. podwyższył jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia 9 kwietnia 1981 roku z 25% do wysokości odpowiadającej 35% uszczerbku na zdrowiu, podwyższył jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia 7 kwietnia 1973 roku z 7% do wysokości odpowiadającej 10% uszczerbku na zdrowiu, podwyższył jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy z dnia 27 lipca 1977 roku z 6% do wysokości odpowiadającej 10% uszczerbku na zdrowiu. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 25 lutego 2015 roku.

Na podstawie powyższego wyroku Sądu z dnia 20 stycznia 2015 roku pozwany organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 11 marca 2015 roku, znak (...), przyznając T. B. jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadków przy pracy z dnia 9 kwietnia 1981 roku w wysokości 35% tj. w kwocie 24640 zł, z dnia 27 lipca 1977 roku w wysokości 10% tj. w kwocie 1040 zł, z dnia 7 kwietnia 1973 roku w wysokości 10% tj. w kwocie 7040 zł. Pozwany przyjął za każdy procent uszczerbku na zdrowiu kwotę 704 zł. Od tej decyzji wnioskodawca złożył przedmiotowe odwołanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o wyżej powołane dowody z dokumentów i w zakresie w jakim posłużyły do ustalenia stanu faktycznego obdarzył wiarą. Sąd I instancji uznał za wiarygodne załączone do niniejszych akt i akt ZUS dokumenty, gdyż nie były one kwestionowane przez strony.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd I instancji przywołał treść przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr. 167, poz. 1322 ze zm.), wskazując iż zgodnie z art. 11 ust. 1 tej ustawy ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Jak podniósł Sąd Rejonowy okoliczności dotyczące wysokości ustalonego procentowego uszczerbku na zdrowiu skarżącego nie były kwestionowane ani przez wnioskodawcę ani przez organ rentowy. Istota sporu sprowadzała się zaś do wysokości, należnego skarżącemu jednorazowego odszkodowania, w związku z zaistniałymi przedmiotowymi wypadkami przy pracy, zależnej od przyjętej przez pozwany organ rentowy stawki za każdy procent uszczerbku na zdrowiu.

Jak dalej wywodził Sąd I instancji wnioskodawcy przyznane i wypłacone zostało już przez organ rentowy jednorazowe odszkodowanie w wysokości odpowiadającej odpowiednio: 25 % uszczerbku na zdrowiu z tytułu wypadku z dnia 9 kwietnia 1981 roku, 7% uszczerbku na zdrowiu z tytułu wypadku z dnia 7 kwietnia 1973 roku, 6% uszczerbku na zdrowiu z tytułu wypadku z dnia 27 lipca 1977 roku. Ustalają wysokość odszkodowania przyjęto kwotę 704 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu na podstawie obowiązującego Obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2013 roku w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z dnia 19 marca 2013 roku poz. 164).

Stosownie do art. 12 ust. 1 cyt. ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z zastrzeżeniem art. 55 ust.1,

zgodnie zaś z ust. 5 tego artykułu do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ust. 1-4, przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 15. Artykuł 15 stanowi w ust.1, że przyznanie lub odmowa przyznania jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji Zakładu, ust. 2- decyzję o której mowa w ust.1, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 14, Zakład wydaje w ciągu 14 dni od dnia: 1)otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej; 2)wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji; ust. 3- jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do jednorazowego odszkodowania oraz jego wysokość, Zakład dokonuje z urzędu wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji.

Sąd Rejonowy wskazał, iż prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu przedmiotowych wypadków przy pracy z dnia 7 kwietnia 1973 roku, z dnia 27 lipca 1977 roku i z dnia 27 lipca 1977 roku, w określonej wysokości procentowej, ustalone zostało wnioskodawcy decyzjami z dnia 15 maja 2013 roku i z dnia 10 czerwca 2013 roku. Na dzień wydania tych decyzji obowiązywało Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2013 roku w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej stanowiące, iż w okresie od dnia 1 kwietnia 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1-4 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwanej dalej „ustawą” wynoszą: 1) 704 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (art. 12 ust.1 ustawy) (M.P. 2013. 164). Zatem, stosownie do art. 12 ust. 5 cyt. ustawy wypadkowej do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu przedmiotowych wypadków organ przyjął kwotę jednorazowego odszkodowania wynoszącą na dzień wydania decyzji 15 maja 2013 roku i 10 czerwca 2013 roku - 704 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu.

Następnie w związku z zakwestionowaniem ustalonej wysokości procentowej uszczerbków na zdrowiu wnioskodawcy, doznanych na skutek przedmiotowych wypadków przy pracy, na podstawie wyroku Sądu z dnia 20 stycznia 2015 roku w sprawie sygn. akt VII U 545/13, pozwany Zakład wydał decyzję z dnia 11 marca 2015 roku, w której przyznał wnioskodawcy odszkodowanie w związku z doznanymi uszczerbkami na zdrowiu w wysokość procentowej ustalonej przez Sąd. Tak więc, jak stwierdził Sąd I instancji, wysokość jednorazowego odszkodowania pozwany winien wyliczyć w oparciu o przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji przyznających prawo do jednorazowego odszkodowania tj. 15 maja 2013 roku i 10 czerwca 2013 roku. W powyższych dniach obowiązywało Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2014 roku wskazujące, iż kwoty jednorazowych odszkodowań wynoszą 704 zł za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (M.P. 2013. poz.164).

Zatem, pozostało do wypłaty odszkodowanie w wysokości odpowiadającej za pozostałe 10% , 3% i 4% uszczerbku na zdrowiu z tytułu powyższych wypadków przy pracy, przy przyjęciu stawki 704 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu. Sąd Rejonowy uznał, że organ rentowy prawidłowo zastosował wskazane wyżej przepisy i przyjął do wyliczenia odszkodowania kwotę stawki obowiązującą na dzień wydania decyzji z dnia 15 maja 2013 roku i z dnia 15 maja 2013 roku.

Z tych względów, w oparciu o powołane wyżej przepisy oraz na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji.

Od powyższego wyroku apelację złożył odwołujący, za pośrednictwem pełnomocnika r.pr. E. K., która zaskarżyła powyższe orzeczenie w całości, zarzucając mu naruszenia art. 12 ust. 1, art. 12 ust. 5, art. 14 ust. 9 w zw. z art. 15 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zw. z obwieszczeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji błędne uznanie przez Sąd I instancji, że przy ustalaniu wysokości jednorazowego odszkodowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób prawidłowy przyjął kwotę 704 zł obowiązującą w dniu wydania decyzji przez Zakład decyzji z dnia 15 maja 2013 roku oraz 10 czerwca 2013 roku jako kwotę należną za każdy procent uszczerbku na zdrowiu, nie zaś kwotę 730 zł obowiązującą w dniu wydania zaskarżonej decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych tj. w dniu 11 marca 2015 roku, którą to decyzją Organ przyznał jednorazowe odszkodowanie

z tytułu uszczerbku na zdrowiu będącego konsekwencją wypadku przy pracy oraz ustalił wysokość tego odszkodowania jako kwotę równoważną 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wydania decyzji. W konsekwencji tego zaś Sąd I instancji uznał, że Zakład w sposób prawidłowy wypłacił odwołującemu jednorazowe odszkodowanie w kwocie niższej o 1 430 zł.

Wskazując na powyższą podstawę apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez ustalenie, że przy obliczaniu wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy Zakład powinien przyjąć kwotę 730 zł jako kwotę należną za każdy procent uszczerbku na zdrowiu oraz zasądzenie na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie jest zasadna.

Wbrew twierdzeniom apelującego wyrok w niniejszej sprawie jest prawidłowy i odpowiada prawu. Sąd orzekający dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela w całości. Sąd dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego zgodnie z treścią art. 233 kpc, nie naruszając granic swobodnej oceny dowodów. Zastosował właściwe przepisy prawa materialnego i dokonał ich prawidłowej subsumcji. Orzeczenie zostało wyczerpująco i przekonująco uzasadnione.

Przede wszystkim należy wskazać, iż Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny przeprowadzonych przez siebie dowodów i w konsekwencji prawidłowych ustaleń faktycznych, a dokonana przez ten Sąd prawna kwalifikacja okoliczności przedmiotowego sporu była prawidłowa.

Do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego Sąd zastosował właściwe przepisy – tj. przepisy art. 12 ust. 5 w zw. z art. 15 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr. 199, poz. 1673 ze zm), które stanowią, iż jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z zastrzeżeniem art. 55 ust.1, zgodnie zaś z ust. 5 tego artykułu do ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania, o którym mowa w ust. 1-4, przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 15. Artykuł 15 stanowi w ust.1, że przyznanie lub odmowa przyznana jednorazowego odszkodowania oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji Zakładu

Biorąc pod uwagę brzmienie powyższych przepisów stwierdzić należy, iż art. 12 ust. 5 odsyła do całego art. 15, a nie tylko do jego ust. 1. Nie chodzi w nim zatem o decyzję z jakiegokolwiek daty, ale o decyzję wydaną w terminie określonym w art. 15 ust. 2 ustawy. Niewydanie w terminie określonym w tym przepisie decyzji przyznającej prawo do jednorazowego odszkodowania i ustalającej jego wysokość jest równoznaczne w skutkach z wydaniem decyzji odmawiającej prawa do tego świadczenia, mimo spełnienia do niego warunków. Nie budzi też wątpliwości, że w przypadku terminowego wydania przez Zakład decyzji odmownej wysokość jednorazowego odszkodowania podlega ustaleniu w oparciu o przeciętne wynagrodzenie obowiązujące w dniu wydania tej decyzji, a organ rentowy jest obowiązany - w razie zaistnienia okoliczności określonych w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej - do wypłaty odsetek od tego świadczenia od daty wydania decyzji (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2009 r., I UZP 2/09, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 264, wyrok SN z dnia 8 maja 2012 roku, sygn.. II UK 250/11). Podobnie w sytuacji wydania przez Zakład decyzji, przyznającej prawo do jednorazowego odszkodowania po upływie terminu określonego w art. 15 ust. 2 ustawy wypadkowej, do ustalenia jego wysokości winna być przyjęta podstawa obowiązująca w dniu, w którym najpóźniej powinno nastąpić wydanie decyzji. Stosownie do art. 85 ust. 1 ustawy systemowej, organ rentowy jest zobowiązany do zapłaty odsetek od tak ustalonego świadczenia. W ocenie Sąd Okręgowy twierdzenia te znajdują również zastosowanie w niniejszej sprawie, gdzie organ wydał odpowiednią decyzję w ustawowym terminie, przyznał skarżącemu odszkodowanie, jednak nie ustalił prawidłowo jego wysokości.

Należy przy tym podkreślić, iż wysokość jednorazowego odszkodowania jest uzależniona, między innymi, od wysokości przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w danym okresie. Powiązanie wysokości odszkodowania z

datą wydania decyzji ma zatem na celu urealnianie jego siły nabywczej, a nie „ochronę osoby uprawnionej na wypadek przedłużającego się postępowania organu rentowego”. Nie da się również wykluczyć, iż podstawa jednorazowego odszkodowania obowiązująca w dniu wydania decyzji z przekroczeniem terminu określonego w art. 15 ust. 2 tej ustawy może być niższa niż podstawa z daty, w której decyzja powinna być wydana najpóźniej. Wreszcie, przyjęcie prezentowanej przez skarżącego koncepcji doprowadziłoby do niemożliwego do zaakceptowania skutku w postaci uwolnienia się przez organ rentowy od obowiązku zapłaty odsetek również w przypadku, gdy podstawa ustalenia wysokości jednorazowego odszkodowania byłaby taka sama zarówno w dacie nieterminowego wydania decyzji przyznającej świadczenie, jak i w dniu, w którym decyzja ta powinna być najpóźniej wydana.

Apelacja nie była więc zasadna, gdyż Sąd I instancji w sposób właściwy zastosował przepis art. 12 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy wypadkowej, kształtujący zasady ustalania wysokości jednorazowego odszkodowania i w konsekwencji prawidłowo zastosował obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, uznając iż kwoty odszkodowania przyznane T. B. decyzją z dnia 10 września 2015 roku były prawidłowe.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w wyroku.